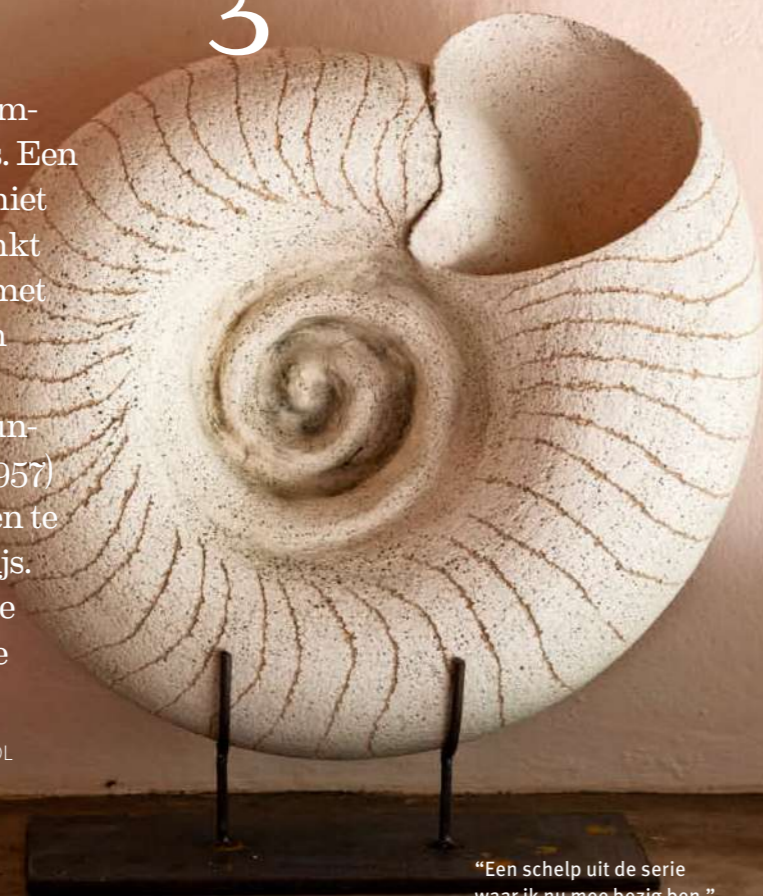




Thuis bij kunstenaar Ellen Spijkstra op Curaçao

Curaçao staat natuurlijk bekend als vakantiebestemming voor zonzonliefhebbers. Een bruisende kunstscene is niet het eerste waar je aan denkt bij het Caribische eiland met z'n witte zandstranden en woestijnachtige flora. De Nederlandse keramiekkunstenaar Ellen Spijkstra (1957) besloot veertig jaar geleden te verhuizen naar dit paradijs. Leven op Curaçao maakte haar de kunstenaar die ze geworden is.

TEKST: RENSKA WERNER | BEELD: TESSA JOL



"Een schelp uit de serie waar ik nu mee bezig ben."



"Aan het werk in mijn studio. De foto's komen uit de serie *Looking for the sky* en maakten vorig jaar deel uit van mijn tentoonstelling in het Museum van Curaçao."



“Tegen de muur staat mijn favoriete kunstwerk, een keramisch sculptuur van Ciro Abath. Linksachter zie je een aluminium bal van Dries Kreijkamp.”



Ellen Spijkstra (1957) is keramist en fotograaf. In 1980 verhuisde ze samen met haar man naar Curaçao. Ze begon haar eigen keramiekstudio: Girouette, waar ze tot 2012 cursussen gaf. Behalve de voorliefde voor keramiek, is ze een succesvol fotograaf. In 1991 rondde Ellen een fotografie cursus af aan het New York Institute of Photography. Inspiratie haalt ze uit de natuur van Curaçao. Haar favoriete thema's zijn land, water, leven en verval. De kunstenaar heeft tientallen exposities op haar naam staan, veel op de Antillen, maar ook in Brussel, New York, Amsterdam, Zuid-Korea en China. Haar werk is opgenomen in de vaste collecties van meerdere, internationale musea. Ellenspijkstra.com

“Ik vroeg mezelf keer op keer: wat ga ik daar dan doen?” herinnert Ellen zich over de beslissing om naar Curaçao te verhuizen. “Het was in de jaren 80 en ik was net klaar met de kunstacademie. Er waren in die tijd nog geen directe vluchten of moderne technologieën om contact te houden met vrienden en familie.” In plaats van de toekomst die ze zich voorstelde in de kunstscene van Amsterdam, ging ze samen met haar toenmalige vriend – nu echtgenoot – mee terug naar zijn roots. Ze pakte twee koffers met wat kleren en vooral veel kunst die ze met vrienden had geruild of zelf had gemaakt. Vervolgens creëerde ze een plek op Curaçao om haar nieuwe leven te beginnen. In het begin waren er vrienden met goede bedoelingen van de kunstacademie die dachten dat ze er zou wegwijnen. “Ze organiseerden een groepsexpositie in Nederland. Dat hielp me zeker; ik kreeg zo de uitdaging die ik nodig had,” geeft Ellen toe. “Maar ik realiseerde me al snel dat het rustige eilandleven me genoeg inspireerde om lange dagen in de studio door te brengen en nieuw werk te maken.”

IN MUSEA WERELDWIJD

Sterk beïnvloed door de tropische omgeving – in vormen, licht en kleuren – maakt Ellen keramische statement-stukken en wandob-

jecten met organische vormen. In plaats van de klei op een draaischijf te vormen, rolt en kneedt ze elke vorm zelf tot in de perfectie. “Het mooie van keramiek is dat het een heel veelzijdig materiaal is. Het biedt altijd nieuwe perspectieven en toepassingen,” zegt Ellen. Ze legt uit dat het werken met klei traag verloopt. Nadat zij het materiaal in de gewenste vorm heeft gebracht, moet het drogen. Daarna wordt het gebakken in de oven, geglazuurd en vervolgens opnieuw gebakken. “Werken met klei kan fysiek zwaar zijn, vooral als ik grote stukken maak. Maar ik geniet van elk onderdeel van het proces, want er is altijd wel iets te doen. Als ik geen inspiratie heb om iets nieuws te maken, werk ik aan een bestaand stuk dat moet worden verfijnd.” De sculpturen van Ellen zijn al de hele wereld rondgereisd en tentoongesteld in musea van Zuid-Korea tot de Verenigde Staten en veel landen daar tussenin. De kunstenaar werkt momenteel aan een serie keramische schelpen, geïnspireerd op piepkleine schelpjes die ze op een plaatselijk strand vond. “Ik was gefascineerd door de mogelijkheid om zoiets kleins uit te vergroten en ik hou van de contrasten van groot en klein,” legt ze uit. “Ik maak meestal iets dat nog niet bestaat, maar in dit geval is het object er al, ik geef het gewoon een nieuwe interpretatie.” ▶

‘Als ik geen inspiratie heb om iets nieuws te maken, werk ik aan een bestaand stuk dat moet worden verfijnd’



“De beroemde Eames Lounge Chair. Aan de muur een schilderij van de lokale kunstenaar Carlos Blaaker.”



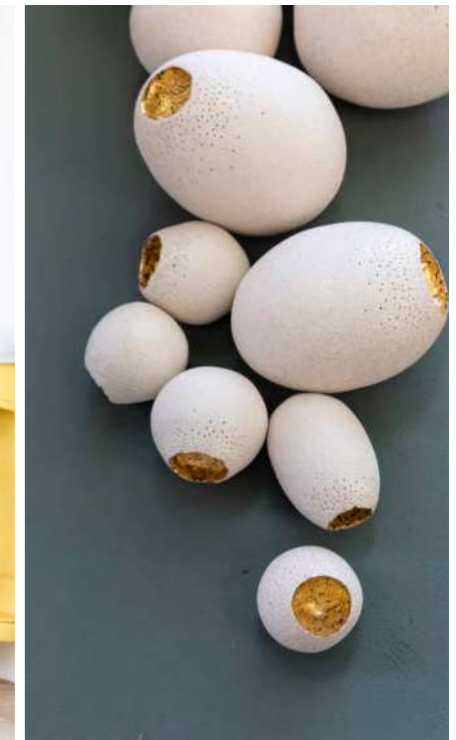
“Een zeefdruk van C.A. Wertheim aan de wand en mijn Jack Russeltje Nanzi.”



“Het porseleinen stuk links maakte ik tijdens mijn *artist residency* in China in 2016. Rechts een werk uit 1997.”



“Werk van mij aan de muur, daaronder een beeld van oud-studente Jeannette van Faassen en een bronzen varkentje van Gea Bos.”



“Keramiek stuk uit 2015.”



“Op de boekenkast werk van kunstenaars Roberto Matta, Cor Unum, Enrique Mestre, Irene Vonck, Yih-Wen Kuo en Jimmy Clark.” (v.r.n.l.)



“Aan het werk in het atelier.”

MOZAÏEK VAN KORAALSTEEN

Elke ochtend wandelt Ellen over het onverharde pad, omlijst door inheemse cactussen, tussen haar huis en haar atelier aan de achterkant op het terrein. “Toen we dit huis kochten, stonden er nog twee houten constructies op het erf. Ze waren allebei erg vervallen, dus we konden alleen de fundering en enkele dragende palen behouden. Wat nu een prachtige studioruimte is met gedeeltelijke airconditioning, was vroeger een betonnen vloer met een geïmproviseerd dak voor schaduw.”

Twintig jaar geleden transformeerde Ellen de lege ruimte tot een atelier/appartement waar zij (en kunstenaars die ze uitnodigde van over de hele wereld) workshops gaf aan haar studenten. Geïnspireerd door haar reizen naar Zuid-Amerika ontwierp ze een ruimte voor zichzelf, haar studenten en haar gasten: “De terracotta tegels en het lage shingledak dat op grove boomstammen rust, doen me denken aan Venezuela.” Ellen maakte een prachtig mozaïek van koraalsteen in de tegelvloer en gebruikte oude stalen deuren omdat ze dol is op het natuurlijke roestproces. Toen ze bijna tien jaar geleden stopte met lesgeven, verbeterde Ellen het dak om haar studioruimte koeler te houden tijdens de heetste uren van de dag.

Het atelier is niet het enige gebouw dat een update heeft gekregen: ook het tweede oude gebouw is afgebroken en op de fundering is een nieuw appartement gebouwd. “Mijn zoon en ▶

‘Het rustige eilandleven inspireerde me om lange dagen in de studio door te brengen en nieuw werk te maken’



“Mijn favoriete plek: de ‘eetkamer’ onder de tamarinde boom.”



“Deze bij de baai gevonden schelpjes waren het uitgangspunt voor mijn keramische schelpen.”



“Een object van mij uit 2000. Mijn dochter, ontwerper Cleo de Brabander, beschilderde de Ikea-stoel.”

‘We werden verliefd op het perceel dat boven op een helling ligt, met uitzicht op de haven en het ruige landschap’

zijn vriendin wonen daar nu.” Dit appartement is bijna het tegenovergestelde van de traditionele, tropische stijl van het hoofdgebouw: modern met veel wit en een licht interieur vol designstukken.

VERLIEFD OP HET UITZICHT

Over het hoofdverblijf zegt ze: “We werden verliefd op het perceel dat boven op een helling ligt, met uitzicht op de haven en het ruige landschap. Het oorspronkelijke huis werd gebouwd in de jaren 30 en ik viel voor zijn Caribische charme met gestucte muren en luiken om de wind binnen te laten.” Het had een enorme update nodig, maar het paar was klaar voor de taak. Ellen bekent dat ze niet zeker weet of ze aan het grote project zou zijn begonnen als ze wist dat het proces vijf jaar zou kosten. In deze tijd kreeg ze ook haar twee kinderen. “Ik herinner me dat ik trots ons nieuwe huis liet zien aan een vriend, die architect is. Hij keek goedkeurend rond en zei toen: ‘Het is prachtig. Het enige wat je moet te doen is het compleet afbreken en iets nieuws bouwen.’ Ik schrok, want ik wilde het karakter van het huis behouden. Maar achteraf gezien had hij misschien gelijk,” lacht ze. Vijf jaar lang verhuisden Ellen, haar man en hun groeiende gezin van kamer naar kamer om andere delen van het huis te laten renoveren. Vloeren werden vervangen, een nieuwe keuken

geplaatst. Ondertussen bleef Ellen haar kunstcollectie aanvullen. “Mijn dierbaarste bezit is een stuk van Ciro Abath, een beeldhouwer uit Aruba. We zijn goede vrienden geworden en hebben samengewerkt aan een tentoonstelling en aan sculpturen.”

AFDANKERTJE VS. DESIGNKLASSIEKERS

De helder lavendelkleurige luiken bepalen voor een groot deel de sfeer van de bungalow. Afgezet tegen de witgepleisterde muren, zorgen ze voor een lichte en luchtige sfeer. In haar huis koos Ellen voor een eclectisch interieur met een verzameling spullen die van garageverkoppen komen en afdankertjes, aangevuld met een paar designklassiekers. “Het klimaat is hier zo onstuimig en dat kan je meubels verpesten,” legt Ellen uit. “Ik stoffeer en renoveer oude stukken liever dan iets nieuws te kopen. We hebben hier items die net zo oud zijn als het huwelijk van mijn schoonouders!” Terwijl haar huis echt is waar haar hart is, brengt Ellen ook veel tijd door in de tuin, genietend van de geluiden van de vogels en de wind. “Mijn absoluut favoriete plek om te zijn als ik niet in mijn atelier ben, is onder de tamarindeboom. Die boom heeft een van de meest verwoestende stormen in de geschiedenis van het eiland overleefd en als ik in zijn beschermende schaduw zit, voel ik vaak zijn inspirerende kracht.” ■

